

Rynek nazw
domeny .pl

RAPORT ROCZNY 2018

NASK

**dr hab. inż.
Jacek Leśkow**

DYREKTOR NASK

Szanowni Państwo,

Rok 2018 był dla NASK PIB szczególny z uwagi na przypadający jubileusz 25-lecia. Okoliczność ważna dla instytucji oraz związanych z nią osób, ale obchodzona także jako wydarzenie istotne z perspektywy rozwoju Internetu i informatyzacji w Polsce, w tym szczególnie w obszarze cyberbezpieczeństwa.

W 1992 roku NASK, wówczas jako Zespół Koordynacyjny NASK w ramach Uniwersytetu Warszawskiego, powierzona została obsługa „.pl” - utworzonej dwa lata wcześniej domeny krajowej dla Polski. Prowadzenie Rejestru domeny .pl, w którym na koniec 2018 roku utrzymywanych było prawie 2,6 mln domen na rzecz ponad 1 mln abonentów, stanowiło i nadal stanowi dla Instytutu ważną część działalności. Związana z tym zadaniem odpowiedzialność wiąże się przede wszystkim z dążeniem do zapewnienia ciągłości i stabilności usług. Okolicznościowy temat rozwinięty został w artykule #25latNASK, w którym znajdują Państwo ciekawe informacje dotyczące początków domeny .pl.

Raport roczny to przede wszystkim wiele interesujących i publikowanych wyłącznie w tym miejscu informacji oraz danych z 2018 roku dotyczących Rejestru domeny .pl. Polecam Państwa uwadze rozdział poświęcony usłudze DNSSEC ze względu na istotny dla każdego internauty temat podnoszenia standardów bezpieczeństwa w sieci. Na koniec ubiegłego roku liczba nazw zabezpieczonych DNSSEC w .pl wyniosła 502 083, co oznacza ponad dwunastokrotny wzrost w stosunku do liczby na koniec 2017 roku, kiedy w polskim rejestrze znajdowało się 40 679 tak zabezpieczonych domen. W niniejszej publikacji zaprezentowany został także temat wprowadzenia nowej usługi, służącej podniesieniu bezpieczeństwa, .pl Registry Lock. W artykule zamykającym Raport roczny 2018 znajdują Państwo odpowiedź na pytanie jak zapobiec porwaniu domeny internetowej.

Serdecznie zapraszam do lektury Raportu rocznego 2018.

Spis treści

2018 w Rejestrze domeny .pl – fakty i liczby	6	DNSSEC – liczba zabezpieczonych nazw w domenie .pl	18
Liczba nazw utrzymywanych w domenie .pl	8	Odnowione domeny na kolejny okres rozliczeniowy	20
Liczba rejestracji nazw domeny .pl	10	WHOIS – statystyki zapytań	22
Ranking krajowych rejestrów domen	12	Podział rynku nazw domeny .pl	23
Liczba abonentów nazw domeny .pl	13	Kalendarium	24
Lokalizacja abonentów	14	Marketing Rejestru domeny .pl	26
Udział domeny .pl w rynku domen internetowych w Polsce	15	Zaglądamy do Rejestru domeny .pl – podsumowanie	31
Dynamika stref domeny .pl	16	#25latNASK	33
Struktura nazw domeny .pl	17	.pl Registry Lock	36
		Perspektywy Rejestru domeny .pl na 2019 rok	37

2018

w Rejestrze domeny .pl - fakty i liczby

Ponad **72%**

udziału domeny .pl w Polsce
wobec innych rozszerzeń

216

Partnerów Rejestru domeny .pl

Ponad **0,5 mln**

nazw zabezpieczonych
DNSSEC

Prawie **2,5 tys.**

nowych rejestracji dziennie

Ponad **1,65 mln**

odnowionych nazw

Prawie **148 tys.**

transferów

Prawie

2,6 mln

aktywnych nazw
w domenie .pl

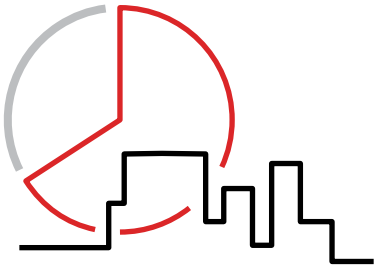
Ponad

907 tys.

nowych nazw

66%

abonentów to
organizacje

34%

abonentów to
osoby fizyczne

Ponad

1,07 mln

abonentów

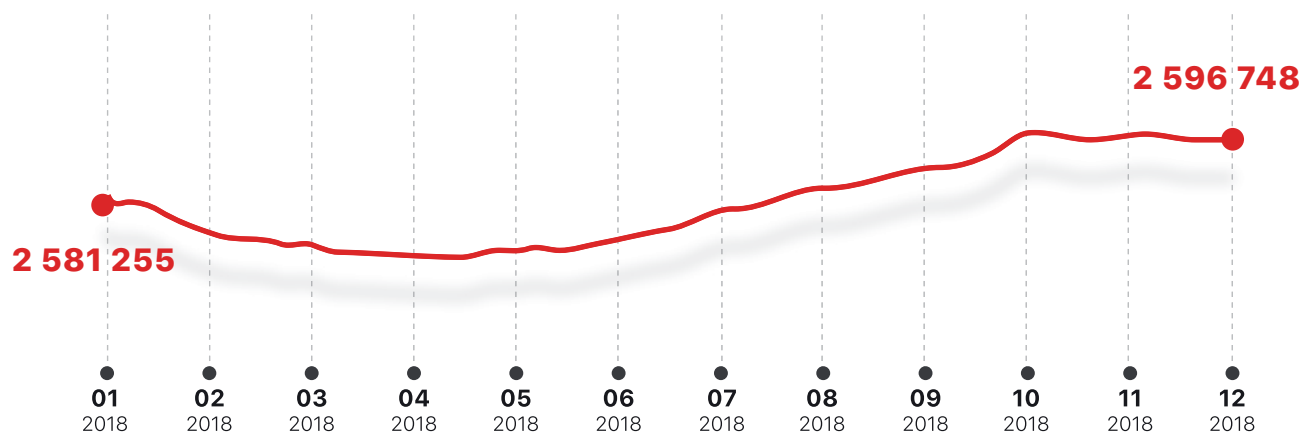
Prawie

2,5 nazwy

przypada
na jednego
abonenta

Liczba nazw utrzymywanych w domenie .pl

Liczba nazw domeny .pl w DNS

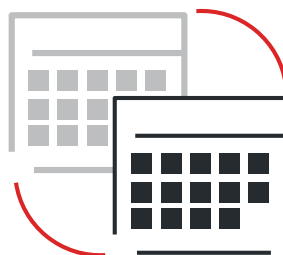
Copyright by NASK

Rejestr domeny .pl zakończył rok 2018 liczbą

2 596 748

nazw aktywnych w DNS

Od początku stycznia do końca grudnia 2018 roku w Rejestrze domeny .pl przybyło ponad

20 tys. nazw

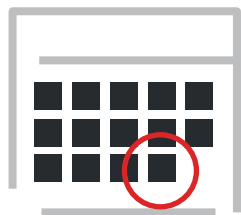
Liczba nazw utrzymywanych w domenie .pl

Aktywne w DNS nazwy domeny .pl z podziałem na typ strefy

18,84%
funkcjonalne

4,32%
regionalne

76,84%
nazwy drugiego
poziomu

Na koniec grudnia 2018 roku

76,84%

aktywnych w DNS nazw
zarejestrowanych było
bezpośrednio w domenie .pl

funkcjonalne

18,84%

w domenach funkcjonalnych
(np. com.pl, net.pl)

regionalne

4,32%

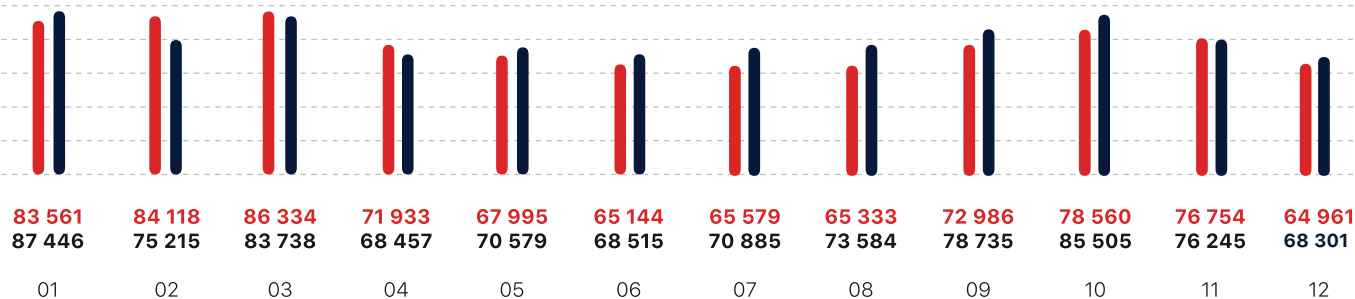
w domenach regionalnych
(np. podhale.pl, elblag.pl)

Liczba rejestracji nazw domeny .pl

Liczba rejestracji nazw domeny .pl

• 2017

• 2018

Copyright by NASK

W 2018 roku do Rejestru domeny .pl wprowadzono

907 205
nazw.

Jest to o prawie
24 tys. więcej
niż w roku poprzednim.

zarejestrowano najwięcej
nazw w domenie .pl

4 729

zarejestrowano najmniej
nazw w domenie .pl

782

Średnia dzienna liczba
rejestrowanych
nazw domeny .pl wyniosła

2 485

w 2018 roku

Liczba rejestracji nazw domeny .pl

Rejestracje nazw domeny .pl z podziałem na typ strefy

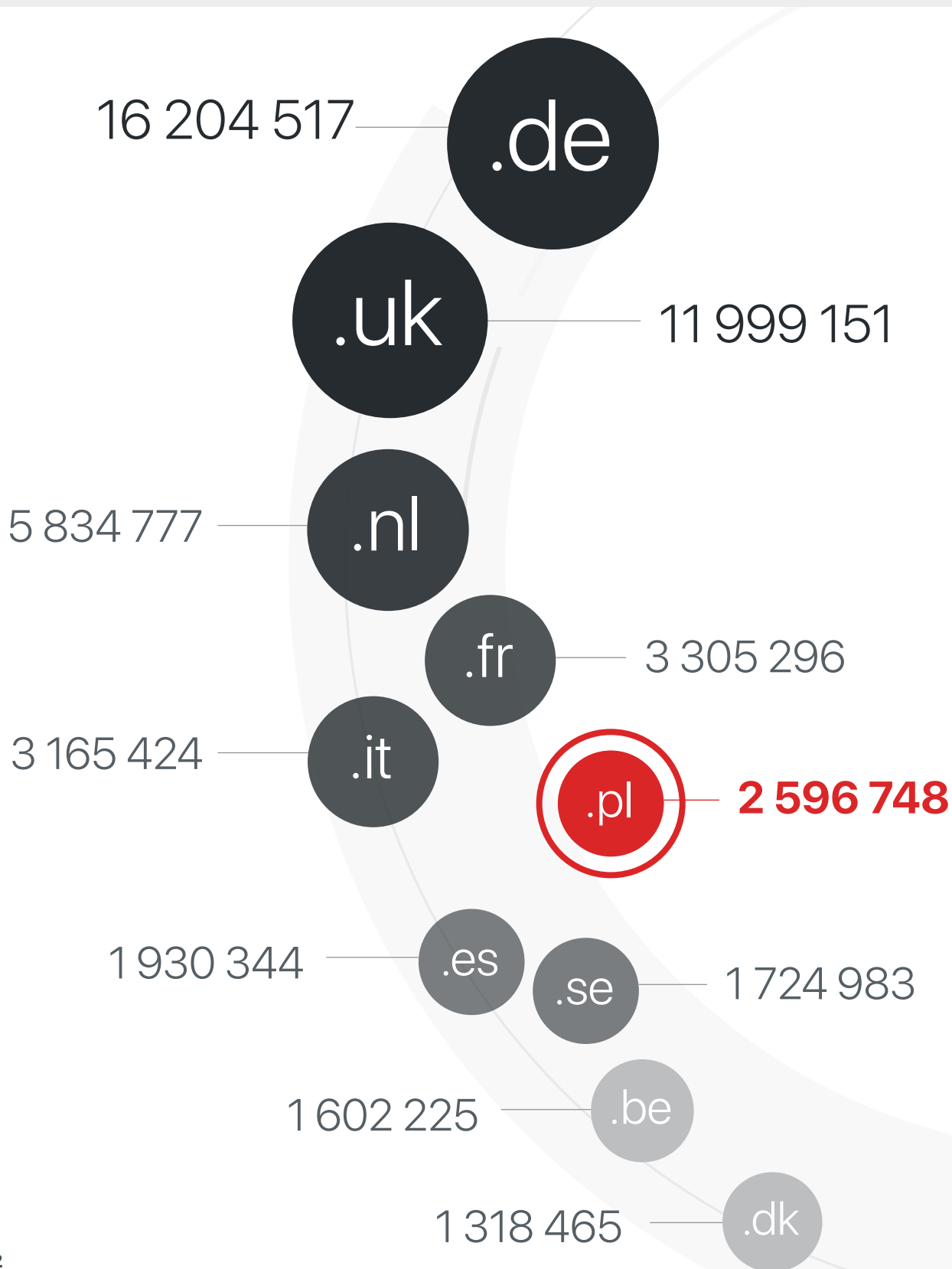

Rejestr domeny .pl wyróżnił w 2018 roku rejestratora AttHost.pl sp. z o.o. za najlepsze wyniki wśród nowych Partnerów.

★ „NOWY-DYNAMICZNY”

atthost

Ranking krajowych rejestrów domen (z obszaru UE)

Liczba abonentów nazw domeny .pl

Liczba abonentów:

1 075 433

Abonenci podzieleni na typ

organizacje

66,03%

osoby fizyczne

33,97%

Nazwy aktywne w DNS podzielone na typ abonenta

68,32%

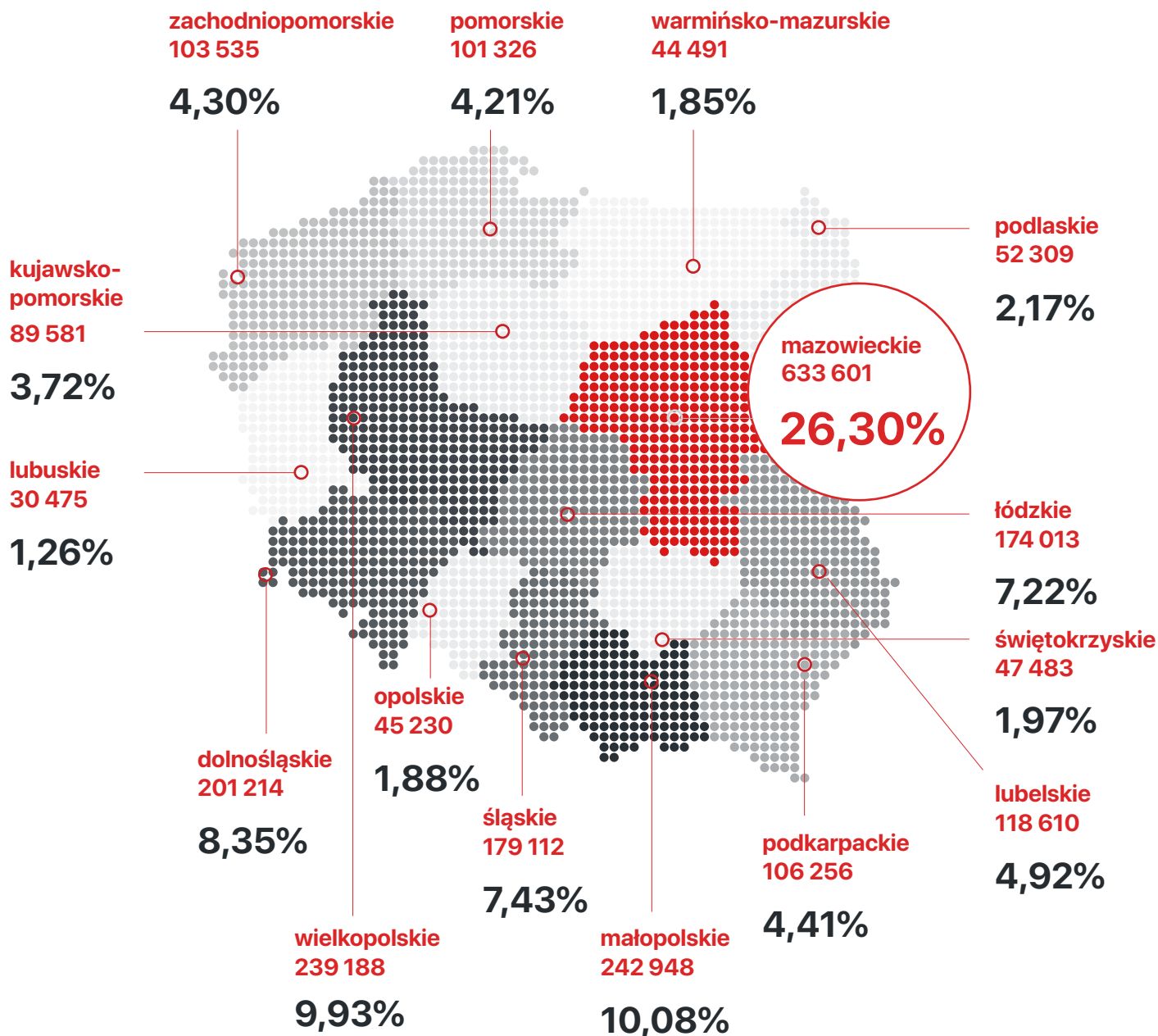
31,68%

Rejestracje nazw domeny .pl podzielone na typ abonenta

61,43%

38,57%

Lokalizacja abonentów

93,54%

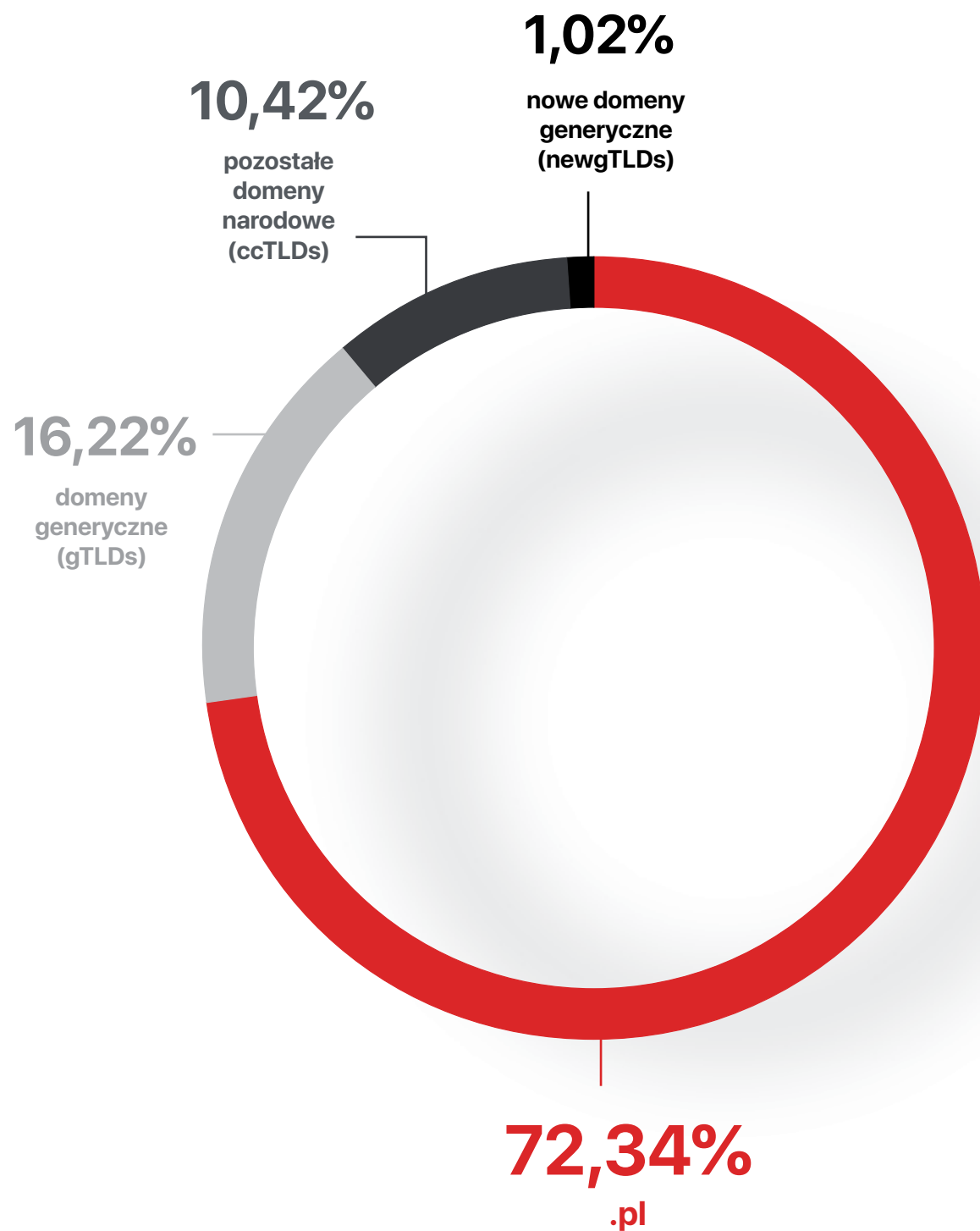
Polska

6,46%

Zagranica

Udział domeny .pl w rynku domen internetowych w Polsce

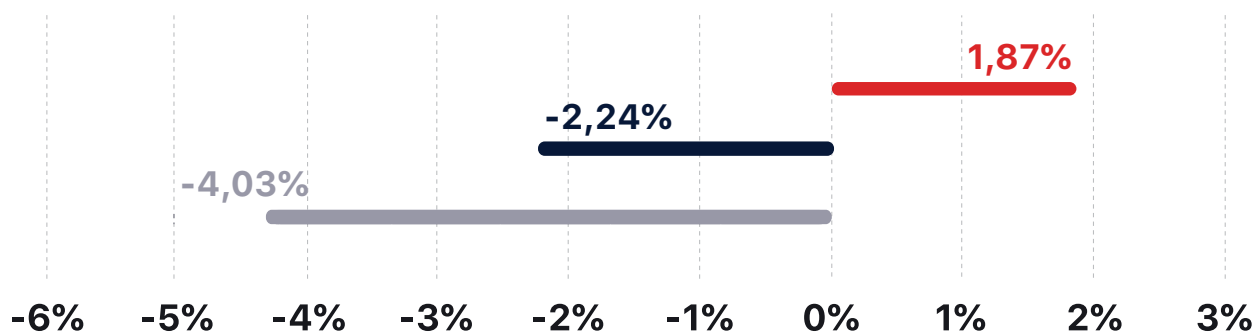
Dynamika stref domeny .pl

Dynamika stref domeny .pl (rok do roku)

• **.pl**

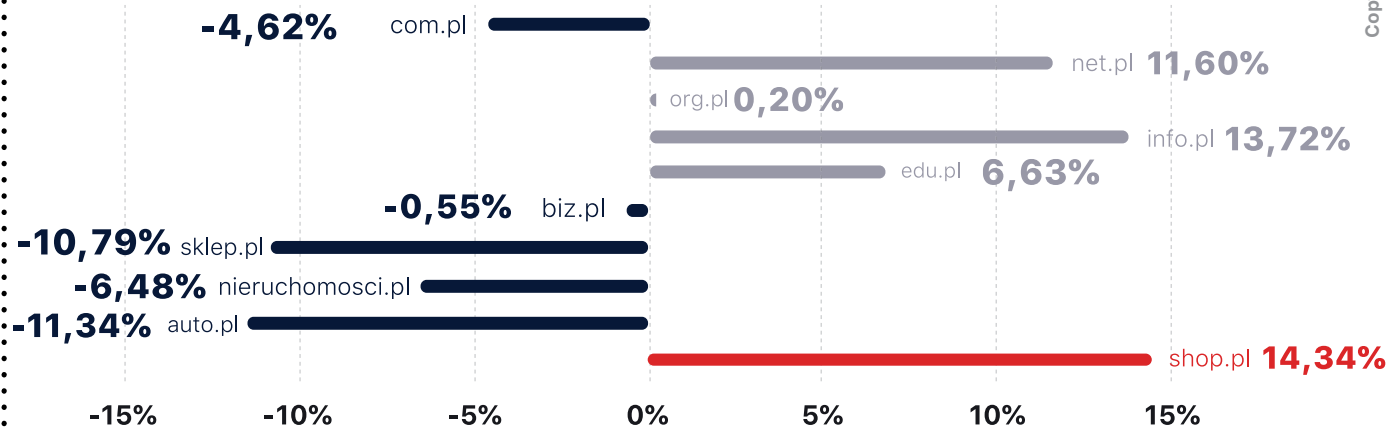
• **funkcjonalne**

• **regionalne**

Copyright by NASK

Dynamika domen funkcjonalnych (rok do roku)

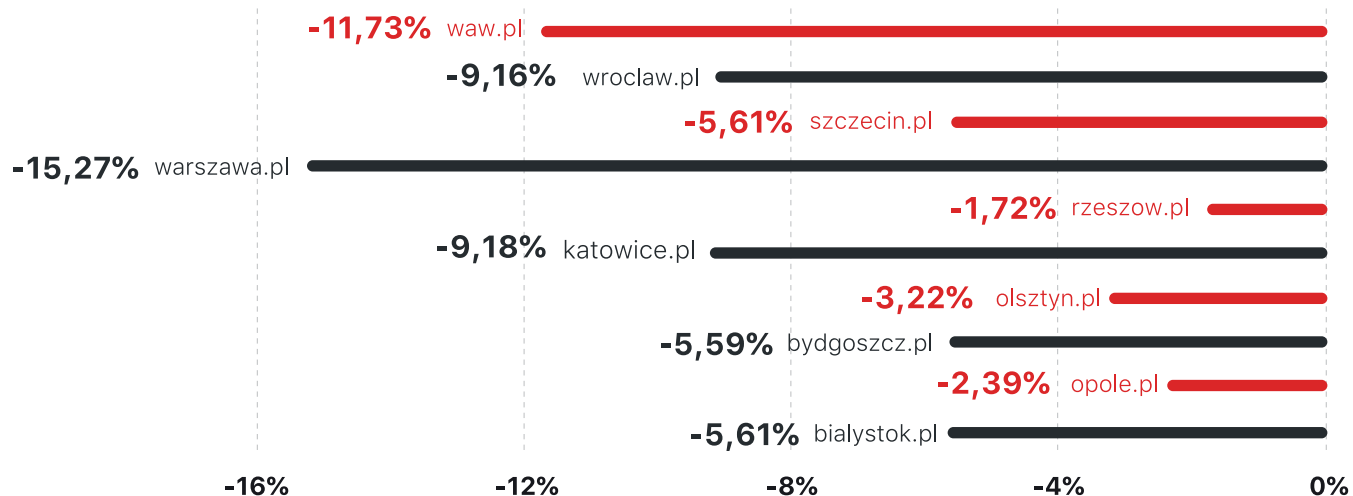

Copyright by NASK

Dynamika stref domeny .pl

Dynamika domen regionalnych (rok do roku)

Copyright by NASK

Struktura nazw domeny .pl

77,57%

to nazwy domeny zawierające litery

17,80%

to nazwy domeny zawierające myślniki oraz litery lub cyfry

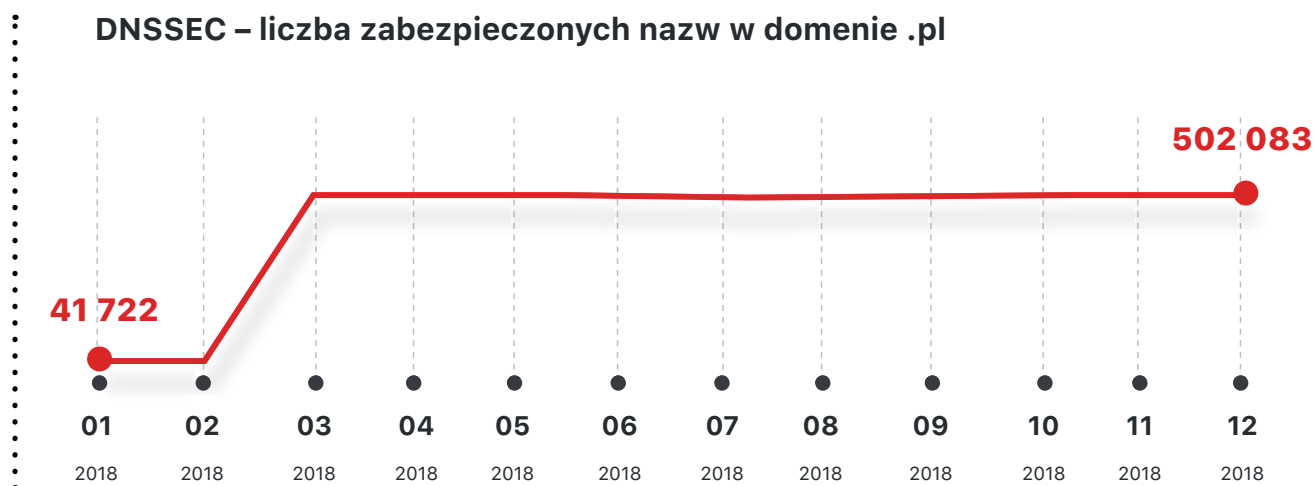
0,11%

to nazwy domeny zawierające cyfry

4,52%

to nazwy domeny zawierające litery i cyfry

DNSSEC – liczba zabezpieczonych nazw w domenie .pl

Copyright by NASK

DNSSEC (Domain Name System Security Extensions) to zestaw rozszerzeń do protokołu DNS, zapewniający wiarygodność i integralność odpowiedzi otrzymywanych z Internetu za pomocą kryptografii asymetrycznej oraz podpisów cyfrowych. W przypadku zapytania DNS zabezpieczonego przez DNSSEC mechanizm polegający na weryfikacji autentyczności w systemie podpisów kryptograficznych uwierzytelnia odpowiedzi każdej strefy w hierarchii DNS. Proces uwierzytelniania opiera się o tzw. „łańcuch zaufania”. W rezultacie, aby mechanizm działał poprawnie, niezbędne jest podpisanie każdego poziomu systemu DNS.

Rejestr domeny .pl już pod koniec 2011 r. opublikował strefy NASK zabezpieczone protokołem DNSSEC, na początku 2012 r. umieścił rekord DS domeny .pl w root, a od połowy 2012 r. udostępnił DNSSEC abonentom.

DNSSEC ma na celu zapewnienie, że internauci docierają do właściwego miejsca w Internecie i jest pomocny w zapobieganiu tak zwanym atakom typu „man in the middle”, gdzie użytkownik jest nieświadomie przekierowywany do potencjalnie złośliwego miejsca lub oprogramowania. Odpowiednio wdrożony system DNSSEC jest w stanie uchronić użytkowników końcowych przed tym szczególnym rodzajem ataku.

DNSSEC zwiększa bezpieczeństwo korzystania z Internetu na poziomie DNS. Dzięki niemu użytkownik sieci jest w stanie stwierdzić czy informacja, która do niego dotarła przez DNS jest prawdziwa, a co za tym idzie, czy np. strona internetowa, którą odwiedza to rzeczywiście strona np.: sklepu, banku, urzędu, czy też podszywająca się pod nią strona fałszywa (tzw. *phishing*).

DNSSEC – liczba zabezpieczonych nazw w domenie .pl

DNSSEC uzupełnia inne technologie z obszaru bezpieczeństwa Internetu, takie jak Transport Layer Security (najczęściej używany w HTTPS), które chronią komunikację między użytkownikiem końcowym a domeną.

Chociaż DNSSEC nie może rozwiązać wszystkich problemów związanych z atakami na DNS, gdy jest używany, może spowodować wykrycie nieautoryzowanych modyfikacji DNS, a użytkownicy i domeny są chronieni przed błędnym przekierowaniem.

DNSSEC to doskonałe narzędzie dla instytucji i firm funkcjonujących w Internecie, którym zależy na bezpieczeństwie swoich klientów i świadczonych przez siebie usług.

Obecnie ok. 500 tys. domen w Rejestrze domeny .pl jest zabezpieczonych DNSSEC. Wśród europejskich domen krajowych najwyższego poziomu zabezpieczonych w ten sposób, domena .pl plasuje się na 4 miejscu.

Rejestr domeny .pl wyróżnił* trzy firmy z największą liczbą domen podpisanych DNSSEC w 2018 roku: AlphaNet Sp. z o.o., nazwa.pl sp. z o.o., OVH SAS, za aktywne zwiększanie poziomu bezpieczeństwa domeny .pl. Rejestr zachęca wszystkich Partnerów do współpracy w zakresie DNSSEC i innych usług zapewniających wyższy stopień bezpieczeństwa użytkownikom domeny .pl.

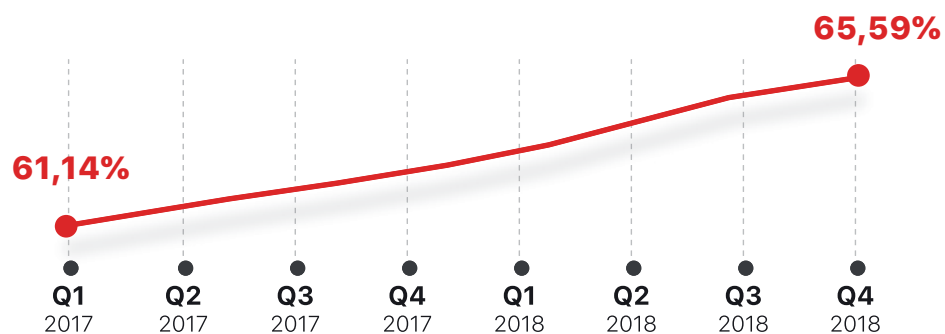
* kolejność alfabetyczna

Odnowione domeny na kolejny okres rozliczeniowy

Struktura odtowionych nazw domeny .pl

Procent odtowien nazw domeny .pl

Odnowione domeny na kolejny okres rozliczeniowy

W 2018 roku abonenci odnowili

1 654 514

nazw

77,24%

nazwy drugiego poziomu
domeny .pl

4,34%

w domenach regionalnych

18,42%

w domenach funkcjonalnych

Procent odnowień wzrósł z

62,62% → do **65,59%**

na koniec czwartego kwartału
2018 roku.

Od początku stycznia do
końca grudnia 2018 roku

6 901

razy przesunięto koniec okresu rozliczeniowego
o zdefiniowaną indywidualnie liczbę dni.

WHOIS – statystyki zapytań

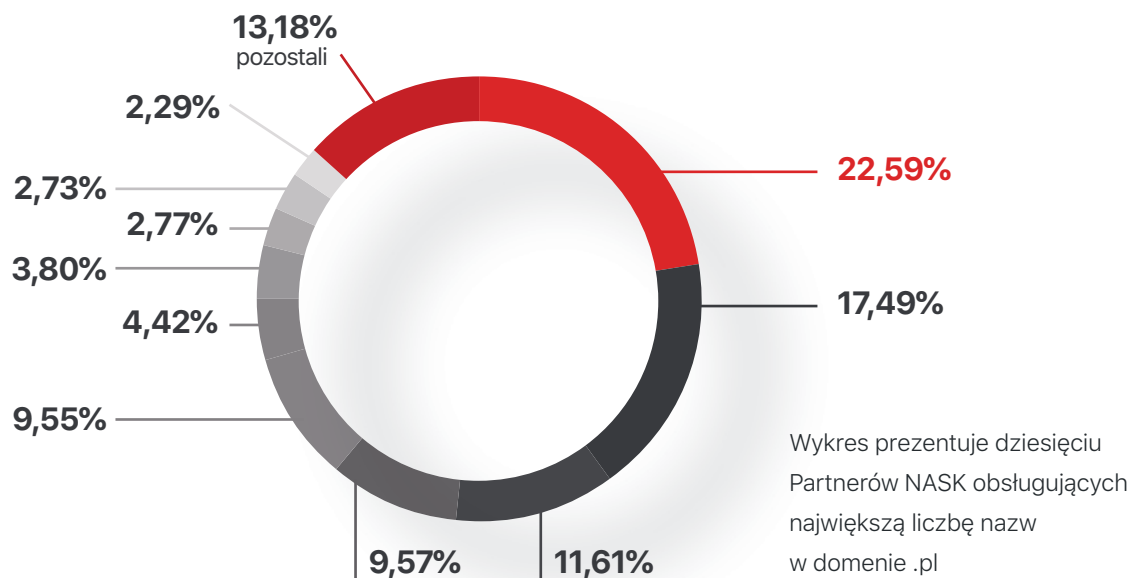
W bazie WHOIS dostępne są m.in. takie informacje jak: stan domeny, data jej utworzenia, data okresu rozliczeniowego, informacje teleadresowe abonenta danej domeny, a także informacje o rejestratorze.

W bazie WHOIS Rejestru domeny .pl dostępne są informacje o nazwach zarejestrowanych w domenie .pl oraz .gov.pl.

Dane te publikowane są, by wspierać należyte poszanowanie praw użytkowników Internetu, w tym podmiotów uprawnionych ze znaków towarowych czy praw autorskich, a także innych wartości prawnie chronionych. Z uwagi na ochronę danych osobowych nie są publikowane dane abonentów ze statusem osoba fizyczna.

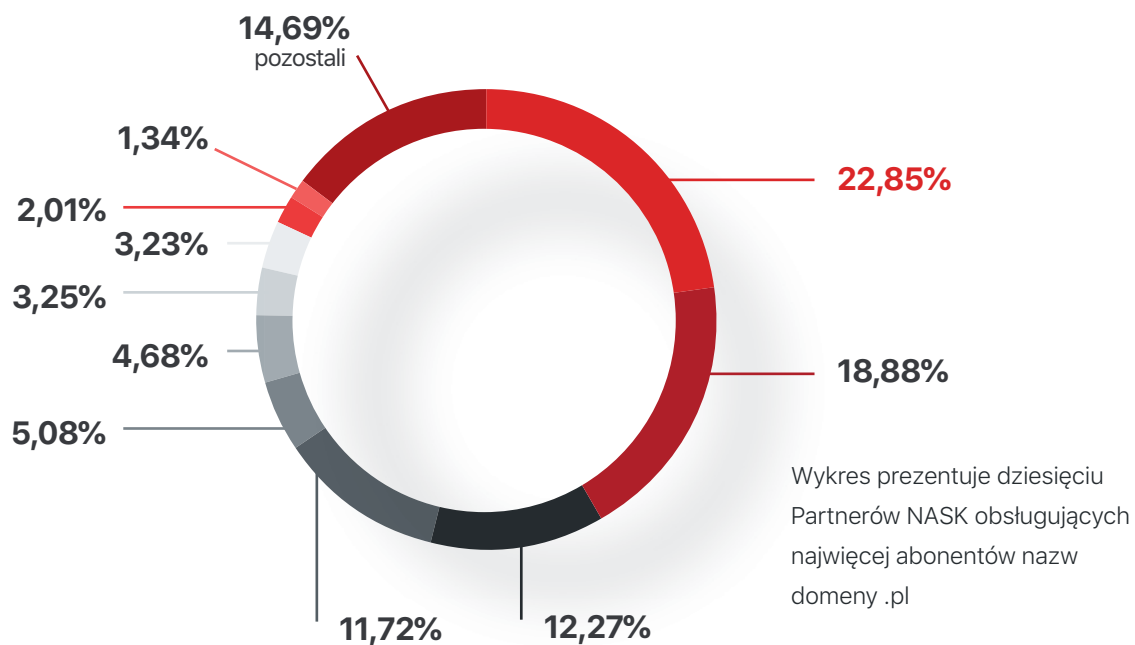
Podział rynku nazw domeny .pl

Procentowy udział Partnerów w obsłudze nazw domeny .pl

Copyright by NASK

Procentowy udział Partnerów w obsłudze abonentów nazw domeny .pl

Copyright by NASK

Kalendarium

Luty

5-6.02

59 CENTR General Assembly,
Zurych, Szwajcaria

7-8.02

25 CENTR Marketing
workshop, Lejda, Holandia

21.02

43 CENTR Administrative
workshop, Monachium, Niemcy

Maj

22.05

Publikacja Raportu
Rocznego 2017

30-31.05

CENTR Jamboree
(38 Technical, 12 R&D,
56 Legal & Regulatory, 44
Administrative, 26 Marketing
workshop), Moskwa, Rosja

Czerwiec

1.06

CENTR Jamboree (38
Technical, 12 R&D,
56 Legal & Regulatory,
44 Administrative,
26 Marketing workshop),
Moskwa, Rosja

7.06

Dzień Otwarty Rejestru
domeny .pl, siedziba NASK,
Warszawa, Polska

Marzec

6.03

Warsztaty EPP dla Partnerów
DNS, siedziba NASK,
Warszawa, Polska

15.03

Dzień Domeny Internetowej,
wydarzenia w siedzibie NASK
oraz na terenie Warszawy,
Polska

31.03

Ponad 487 tys. nazw w do-
menie .pl podpisanych proto-
kołem DNSSEC w Rejestrze
domeny .pl
TOP 5 Partnerów, którzy pod-
pisali do tego dnia najwięcej
nazw domeny .pl protokołem
DNSSEC: nazwa.pl sp. z o.o.,
OVH SAS, Domeneshop AS,
Key-Systems GmbH, Hosting
Concepts B.V.

Lipiec

30.07

28 urodziny domeny .pl, 30
lipca 1990 roku IANA, organi-
zacja zarządzająca wówczas
domenami najwyższego po-
ziomu, dokonała wpisu ozna-
czenia dla domeny krajowej
najwyższego poziomu „.pl”,
przypisanego administracyj-
nie do Polski

30.07

Premiera nowej
strony www.dns.pl

Kalendarium

Wrzesień

14.09

Webinarium "Domena internetowa jako narzędzie nowoczesnej komunikacji marketingowej" we współpracy z Partnerem Home.pl S.A.

20-21.09

45 CENTR Administrative workshop, Ryga, Łotwa

23-24.09

PLNOG 23 (Polish Network Operators Group) 19. edycja, konferencja branżowa dla przedstawicieli firm telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, Kraków, Polska

---

25-26.09

E-commerce Standard, 13. edycja, konferencja poświęcona sprzedaży produktów i usług przez Internet, Warszawa, Polska

Październik

9.10

CENTR Registrar Day, Bruksela, Belgia

10.10

60 CENTR General Assembly, Bruksela, Belgia

13-14.10

OARC DNS workshop (The DNS Operations, Analysis, and Research Center), warsztaty dla operatorów DNS, Amsterdam, Holandia

---

15-19.10

RIPE 77, Amsterdam, Holandia

17-18.10

27 CENTR Marketing workshop, Warszawa, Polska

20-26.10

63 sesja ICANN, Barcelona, Hiszpania

Listopad

21.11

Spotkanie z Partnerami Rejestru domeny .pl, Zamek Ujazdowski, Warszawa, Polska

---

29.11

Dzień Otwarty Rejestru domeny .pl, siedziba NASK, Warszawa, Polska

Grudzień

13.12

IGF Polska, Forum Zarządzania Internetem, Centrum Nauki Kopernik, Warszawa, Polska

---

13.12

Gala z okazji 25-lecia NASK, Centrum Nauki Kopernik, Warszawa, Polska

Marketing Rejestru domeny .pl

Reklama w ostatnim wydaniu papierowym PC World, grudzień 2018 r.

Magazyn pokładowy Kaleidoscope PLL LOT, październik 2018 r.

W 2018 roku Rejestr domeny .pl kontynuował obraną strategię komunikacji marketingowej. Działania marketingowe obejmowały zarówno własne jak i zewnętrzne kanały internetowe, a także reklamy w mediach tradycyjnych, takich jak prasa czy outdoor.

Ulotka „Korzyści z rejestracji nazwy w domenie .pl”.

Marketing Rejestru domeny .pl

W ramach promocji domeny .pl wśród potencjalnych abonentów przygotowane zostały animacje „Co to jest domena internetowa i jakie są korzyści z jej rejestracji?” oraz „Jak zarejestrować domenę internetową”, będące także wsparciem dla rejestratorów. Kolejną realizacją był film „Jak zostać Partnerem NASK?”, w którym firmy zainteresowane rozpoczęciem współpracy w zakresie rejestracji domen .pl mogą poznać jej szczegóły. Rejestr domeny .pl, we współpracy z IT Szkołą, zrealizował video-kurs e-learningowy „Studio Domeny” skierowany do uczniów szkół średnich.

Film promujący Program Partnerski NASK.

Marketing Rejestru domeny .pl

Zorganizowane zostały dwie edycje Dnia Otwartego Rejestru domeny .pl w NASK dla firm rozważających przystąpienie do Programu Partnerskiego i poszerzenie swojej oferty o rejestrację domen .pl. NASK uczestniczył także w wydarzeniach zewnętrznych adresowanych do biznesu oraz potencjalnych abonentów, gdzie prowadził działania informacyjno-edukacyjne dotyczące komercyjnego wykorzystania Internetu. Promując domenę .pl na zewnątrz NASK prezentował także korzyści wynikające z rejestracji w domenie .pl.

Pozostając przy działaniach NASK związanych z promocją krajowej domeny, Rejestr domeny .pl był w lutym gościem, a w październiku gospodarzem 27. edycji Marketing Workshop, warsztatów cyklicznie organizowanych przez CENTR. Podczas dwudniowego spotkania w Warszawie gościł przedstawicieli 23 rejestrów domen krajowych z Europy, Japonii i Kanady.

Rejestr domeny .pl aktywnie działał również w zakresie public relations informując o nowych usługach oraz danych i statystykach z rynku domeny .pl publikowanych w raportach kwartalnych i raporcie rocznym.

Większość działań marketingowych skierowana była na rynek polski, jednak część przeznaczona była dla odbiorców zagranicznych, potencjalnie zainteresowanych rejestracją i korzystaniem z domeny internetowej .pl w celu promowania swojego biznesu w Polsce.

Dzień Otwarty Rejestru domeny .pl, czerwiec 2018 r.

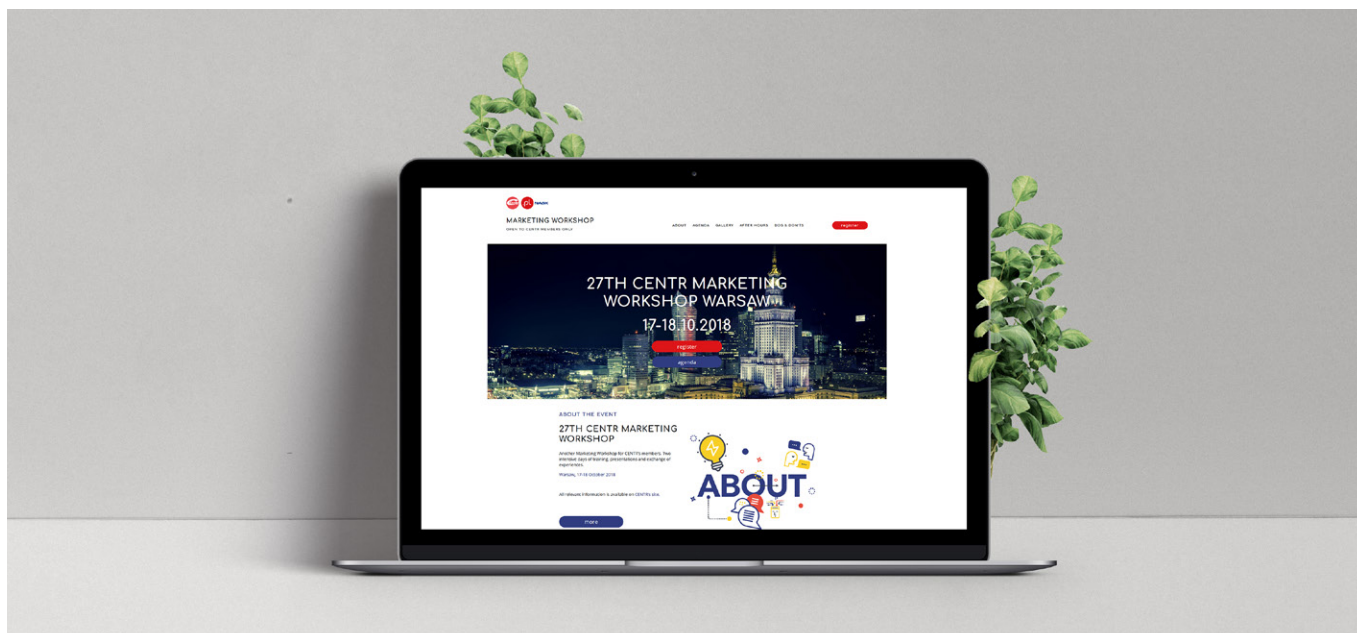

27 CENTR Marketing Workshop w Warszawie, październik 2018 r.

Marketing Rejestru domeny .pl

Plakat promujący 27 CENTR Marketing Workshop w Warszawie, październik 2018 r. Dzień domeny Internetowej, 15 marca 2018 r.

Marketing Rejestru domeny .pl

Spotkanie z Partnerami, listopad 2018 r.

CENTR Registrar Day, październik 2018 r.

Rejestr domeny .pl wyróżnił* w 2018 roku rejestratorów: Agnat Sp. z o.o., Grupa DKS Sp. z o.o., Home.pl S.A., LH.pl Sp. z o.o., nazwa.pl sp. z o.o. za aktywną współpracę marketingową. Rejestr zaprasza wszystkich Partnerów do współpracy z NASK w zakresie promocji domeny .pl.

„WSPÓŁPRACA
MARKETINGOWA”

 DOMENA.PL

 addhost.pl

 home.pl

 LH.pl

 nazwa.pl

* kolejność alfabetyczna

Zaglądamy do Rejestru domeny .pl – podsumowanie

W 2018 zaprosiliśmy czytelników do przeczytania felietonu i cyklu wywiadów „Zaglądamy do Rejestru domeny .pl”, które przeprowadzone były z ekspertami z NASK. Nasi specjaliści dzielili się wiedzą oraz komentarzami na temat nowych usług i innych ważnych tematów z rynku domen internetowych.

Q1 Mamy to. Podsumowanie wprowadzenia RODO w Rejestrze domeny krajowej .pl.

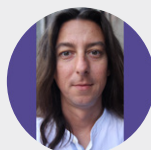
– tekst przygotowany we współpracy z zespołem projektu wdrożenia RODO/GDPR w NASK PIB, Dział Domen.

„(...) na pierwszy plan wysunęła się potrzeba zapewnienia odpowiedniego dostosowania istniejącego stanu do wyzwań, jakie niosą ze sobą wprowadzane regulacje. W rezultacie tak określonego stanowiska, w zakresie bazy Whois, od dnia 25 maja 2018r., rejestr .pl zaprzestał publikowania danych abonentów zdefiniowanych w bazie jako osoby fizyczne. Spośród innych zmian wprowadzonych wraz z RODO i związanych ze współpracą z Partnerami rejestru domeny .pl warto zwrócić uwagę, że NASK zapewniając zgodność z określonymi w przepisach RODO zasadami, w tym z zasadą minimalizacji danych, zweryfikował i stosownie ograniczył zakres danych osobowych przetwarzanych przez rejestr .pl oraz Partnerów w zakresie współpracy z NASK.”

„Poszanowanie prawa do prywatności ma fundamentalne znaczenie dla Rejestru domeny .pl. i pomaga w utrzymaniu zaufania zarówno do usług świadczonych przez Rejestr domeny .pl, jak i do Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie (NASK).”

„Rejestr domeny .pl stosuje przejrzyste zasady dotyczące swojej polityki prywatności, w tym informuje o tym, dlaczego i w jaki sposób przetwarza Twoje dane osobowe, jak długo je przechowuje i komu udostępnia.”

Q2 Anycast

– rozmowa z Krzysztofem Olesikiem, Kierownikiem Zespołu Technicznej Obsługi Domen NASK PIB

„W najprostszych słowach anycast można przedstawić jako sposób przesyłania danych w sieci do „najbliższego” hosta (komputer lub inne urządzenie podłączone do sieci) z grupy wielu hostów posiadających ten sam adres IP.”

„(...) anycast jest przykładem mechanizmu komunikacji „jeden do jednego z wielu”. Model anycast wykorzystuje się, między innymi, na potrzeby skalowania, zwiększania dostępności i bezpieczeństwa usługi DNS. Przy zastosowaniu anycast pod jednym adresem IP możemy uruchomić dowolną liczbę serwerów DNS zlokalizowanych w różnych segmentach światowej sieci, rozproszonych geograficznie.”

„(...) technika anycast pozwala na geograficzne rozproszenie usługi DNS i usytuowanie jej jak najbliżej odbiorcy. Takie podejście przekłada się na szybsze działanie usługi. Bliskość usługi poprawia także jej dostępność, gdyż mniej elementów sieciowych, które mogą potencjalnie ulec awarii, bierze udział w komunikacji. Połączenie działania usługi z możliwościami dynamicznych protokołów trasowania (wyznaczania trasy przesyłanych danych), w jeszcze większym stopniu przekłada się na zwiększenie dostępności usługi.”

Zaglądamy do Rejestru domeny .pl – **podsumowanie**

Q3 **Nowe kompleksowe rozwiązanie - transfer hurtowy, cesja oraz połączenie kont**

– rozmowa z Piotrem Studzińskim-Raczyńskim, Starszym specjalistą ds. DNS w NASK PIB

„Obecnie na rynku domenowym możemy zaobserwować tendencję konsolidacyjną, objawiającą się licznymi przejęciami i fuzjami przedsiębiorstw. Takie działania, oprócz oczywistych uregulowań formalno-prawnych, ciągną za sobą potrzebę stworzenia odpowiednich rozwiązań technicznych i proceduralnych, stąd też w odpowiedzi na rosnące zainteresowanie usługą transferu hurtowego oraz wyraźne sygnały z rynku, stworzyliśmy kompleksowe rozwiązanie składające się z trzech procedur.”

„Z wyłączeniem procedury Cesji, w przypadku której adresatami są również podmioty zewnętrzne, pozostałe usługi są kierowane do rejestratorów domeny .pl uczestniczących w Programie Partnerskim NASK.”

„Usługi zostały zaprojektowane jako globalne rozwiązanie służące, przede wszystkim, do systemowego i operacyjnego odzwierciedlenia sytuacji prawnej, jaka może mieć miejsce w kanale partnerskim.

Mam tu na myśli procedurę Cesji oraz Połączenia Kont. W przypadku Transferu Hurtowego Rejestr potrzebował rozwiązania, które zapewniłoby odpowiednie zabezpieczenie na wypadek sytuacji nieprzewidzianej, której skala wymagałaby natychmiastowej reakcji Rejestru jako organu zapewniającego bezpieczeństwo i ciągłości usług DNS.”

Q4 **Prawa abonenta**

– rozmowa z Konradem Marzęckim, Radcą Prawnym NASK PIB, prawnikiem Rejestru domeny .pl

„Abonentowi przysługują uprawnienia wynikające z odpowiednich kontraktów i to ich realizacji może się domagać. Łączy go umowa zarówno z Rejestrem, jak i z odrębnym od NASK rejestratorem, podmiotem obsługującym abonentów od strony administracyjno-technicznej i rozliczeniowej.”

„Każdy abonent jest także uprawniony do wyboru rejestratora oraz do jego zmiany. W ramach tej ostatniej procedury warto pamiętać o tym, że stosowane są różne – mniej lub bardziej sformalizowane – metody identyfikowania abonentów. Nie należy pomijać tego aspektu przy wyborze rejestratora – w zależności od tego, czy abonent, w odniesieniu do swoich danych, bardziej ceni sobie elastyczność i szybkość zmian, czy też np. większą stabilność i szczegółowe procedury.”

„Tożsamość w Internecie to jedno z tych zagadnień, które wydają się nie tracić na znaczeniu. Warto sprawdzić u swojego rejestratora, albo np. w bazie Whois, czy nasze dane zostały właściwie wprowadzone.”

W grudniu 2018 roku NASK PIB obchodził 25-lecie swojej działalności.

W grudniu 2018 roku NASK świętował jubileusz 25-lecia powołania jako samodzielnej jednostki badawczo-rozwojowej. Wcześniej funkcjonował w ramach Centrum Informatycznego Uniwersytetu Warszawskiego jako Zespół Koordynacyjny NASK, już wtedy pełniąc funkcję Rejestru domeny .pl

mec. Maria Ziółkowska
RADCA PRAWNY,
W NASK OD 25 LAT

– Przed datą formalnego utworzenia, NASK jako Zespół Koordynacyjny UW prowadził działalność polegającą w głównej mierze na budowie i uruchomieniu warszawskiej akademickiej sieci metropolitalnej WARMAN, która dedykowana wówczas była przede wszystkim do obsługi jednostek naukowych.

W tamtym czasie – jeszcze przed formalnym powołaniem JBR – NASK, jako uprawniony do domeny .pl zarejestrował i obsługiwał około 60 domen internetowych w domenie .pl – głównie będących w dyspozycji podmiotów akademickich. Nie mieliśmy jeszcze wtedy żadnego regulaminu rejestracji i utrzymania domen. Zajmowaliśmy się wtedy siecią WARMAN i nie bardzo mieliśmy serce, czas i pieniądze do zupełnie niepopularnej usługi utrzymywania domen, która to usługa nie jawiła się wówczas jako atrakcyjna pod jakimkolwiek względem.

NASK dokonywał wówczas niezwykle kłopotliwej weryfikacji merytorycznej wniosku badając związek proponowanej nazwy domeny ze związkiem tej nazwy z prowadzoną aktywnością abonenta, jego nazwą albo nazwiskiem. Proces rejestracji trwał długo, najpierw zobowiązywaliśmy się do jego przeprowadzenia w 21 dni od złożenia poprawnego wniosku. W tym samym czasie rejestr we Francji obsługujący domenę .fr przeprowadzał procedurę rejestracyjną w terminie 3 miesięcy, zaś rejestr szwajcarski w 7 dni.

Istotne skrócenie czasu rejestracji procedury nastąpiło w roku 2000, gdy odstąpiliśmy od sprawdzania tzw. uprawnień do nazwy oraz wprowadziliśmy elektroniczny formularz rejestracyjny.

#25latNASK

Jednym z priorytetów działalności NASK było, i nadal jest, bezpieczeństwo. Z inicjatywy Krzysztofa Silickiego 10 stycznia 1995 r. powstał pierwszy w Polsce zespół koordynacyjny realizujący politykę NASK w sprawie bezpieczeństwa sieci o nazwie: „Specjalny Team Ewaluacji Ryzyka (STER)”. Rok później został powołany CERT NASK, reagujący na incydenty zagrażające bezpieczeństwu komputerowemu, współpracujący z międzynarodową społecznością analityków cyberbezpieczeństwa (Forum of Incident Response Team „FIRST”).

Od początku swojej działalności NASK prowadził rejestr nazw w domenie internetowej .pl, dbając o to, aby krajowa domena najwyższego poziomu była nowoczesnie zarządzana i odpowiednio chroniona.

Na mocy porozumienia zawartego między Polską Izbą Informatyki i Telekomunikacji i NASK 22 marca 2002 roku został utworzony Sąd Polubowny do spraw Domen Internetowych, działający przy PIIT. Sąd działa nieprzerwanie do dzisiaj. Rozpatruje spory, jakie mogą powstać pomiędzy abonentami nazw w domenie .pl, a osobami trzecimi dochodzącymi ochrony swoich praw, naruszonych w wyniku rejestracji i korzystania z tych domen. Do chwili obecnej do Sądu wpłynęło łącznie ponad 1100 spraw do rozstrzygnięcia.

Drugim sądem polubownym, który jest uprawniony do rozstrzygania sporów domenowych jest Sąd Arbitrażowy działający przy Krajowej Izbie Gospodarczej.

Pod koniec 2002 roku NASK wprowadził Program Partnerski, umożliwiając współpracę w zakresie

rejestracji i obsługi nazw domeny .pl podmiotom zewnętrznym, które do niego przystąpią. Obecnie uczestniczy w nim ponad 200 rejestratorów z całego świata.

W 2003 roku NASK jako jeden z pierwszych rejestrów udostępnił w pełni automatyczny system Registry, oparty o zmodyfikowany protokół EPP, który daje możliwość samodzielnego rejestrowania i obsługi nazw domeny .pl. W marcu 2004 roku jako pierwszy na świecie rejestr narodowy, uzyskał certyfikat zgodności swojego systemu zarządzania jakością z wymaganiami normy ISO 9001. W 2012 roku NASK umożliwił abonentom zabezpieczenie nazw zarejestrowanych w domenie .pl protokołem DNSSEC, zwiększającym bezpieczeństwo korzystania z DNS przez użytkowników Internetu.

Wkrótce po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, NASK stał się koordynatorem polskiego centrum europejskiego programu Safer Internet, którego celem jest podnoszenie poziomu świadomości najmłodszych użytkowników sieci, ich rodziców, nauczycieli oraz pracowników wymiaru sprawiedliwości związanych z zagrożeniami internetowymi wśród dzieci. Od tego czasu tysiące różnych działań edukacyjnych zostało zorganizowanych przez NASK i współpracujące z nim instytucje.

NASK od początku przywiązywał dużą wagę do swojej misji edukacyjnej, którą realizuje do dziś m.in. przez Akademię NASK i portal e-learningowy IT Szkoła.

Paweł T. Goławski
KIEROWNIK ZESPOŁU
ANALIZ I REALIZACJI
PROJEKTÓW DNS
W DZIALE DOMEN,
PEŁNOMOCNIK DS.
JAKOŚCI NASK PIB,
W NASK OD 22 LAT

Rejestr domeny .pl nieustannie się zmienia i ciągle rozwija, ale z perspektywy 22 lat mojej pracy dla rejestru, mogę powiedzieć, że dwa wydarzenia z początku XXI wieku były chyba najbardziej przełomowe.

To wdrożenie systemu zarządzania jakością zgodnie z wymaganiami międzynarodowej normy ISO 9001, uwieńczone stosownym certyfikatem oraz uruchomienie Programu Partnerskiego wraz z oddaniem do użytku nowoczesnego systemu Registry opartego na protokole EPP.

Od tego właśnie momentu nastąpił dynamiczny rozwój rejestru i w dużej mierze dzięki temu mogliśmy następnie wprowadzać nowe usługi i ciągle doskonalić istniejące.

Obecnie NASK ma status Państwowego Instytutu Badawczego i współpracuje z instytucjami ze wszystkich sektorów Państwa. NASK wykorzystując swoją wiedzę i doświadczenie wdraża nowoczesne, cyfrowe rozwiązania administracyjne, a także wspomaga pracę służb i instytucji, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz realizuje projekty kluczowe w budowie e-państwa. Aktywnie uczestniczy w pracach wielu organizacji w obszarze IT, telekomunikacji, cyberbezpieczeństwa oraz edukacji cyfrowej.

NASK jako Rejestr domeny .pl jest aktywnym członkiem organizacji CENTR (Council of European National Top-Level Domain Registries), jak również ściśle współpracuje z organizacją koordynującą funkcjonowanie światowego Internetu ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) oraz organizacją ccNSO (the country code Names Supporting Organisation), zrzeszającą w ramach ICANN rejestry krajowe.

Porwanie domeny – scenariusz, który można zmienić

Piotr Studziński-Raczyński
STARSZY SPECJALISTA
DS. DNS W NASK PIB

Zwrot „porwanie domeny” odnosi się zasadniczo do zmiany delegacji danej nazwy domeny, czyli zmiany wpisów określających serwery nazw, w wyniku czego użytkownicy mogą zostać przekierowywani na fałszywą stronę internetową, zawierającą np. złośliwe oprogramowanie, lub wyłudającą dane - *phishing*.

Ponieważ jesteśmy w centralnym punkcie systemu DNS (*Domain Name System*), mowa tutaj o rejestrach, rejestratorach oraz dostawcach usług internetowych (ISP), co zapewnia nam bezpośredni dostęp do danych serwerów nazw, narażeni jesteśmy na zagrożenia stanowione przez zorganizowane grupy przestępcze. Przejawem takich dobrze zorganizowanych i przygotowanych działań są ataki DDoS (*Distributed Denial of Service*).

Jednak, czy tylko profesjonalnie przygotowane kampanie przestępcze stanowią zagrożenie?

Wiemy, że odpowiedź na to pytanie brzmi: NIE. Dla przestępcy o wiele łatwiej jest zdobyć dane dostępowe do panelu klienta niż przeprowadzić atak na data center. Jest coraz więcej przypadków, gdy przestępcą nie jest typowy hacker, lecz ktoś kto chciałby nim być i którego celem jest sianie niepokoju w Internecie. Realizuje to poprzez namierzanie najsłabszego ogniwa w łańcuchu, na przykład, wchodząc w posiadanie danych uwierzytelniających, niezbędnych do logowania się w panelu klienta w celu zmiany delegacji domeny lub przeniesienia jej obsługi do innego rejestratora.

Rejestry opracowały już szereg unikalnych rozwiązań zapewniających dodatkową warstwę bezpieczeństwa, np.

„Dostęp do danych serwerów nazw domen sprawia, że rejestratorzy i rejestry domen internetowych stanowią atrakcyjny cel. Zmieniając dane serwerów nazw można przekierować ruch i wszystkich odwiedzających daną stronę internetową na inny adres.”

Michael Hausding,
INŻYNIER DS. BEZPIECZEŃSTWA
W SZWAJCARSKIM REJESTRZE DOMEN, SWITCH.

protokół DNSSEC, serwery nazw w technologii Anycast i Registry Lock. Przedstawione poniżej rozwiązanie, które jest już w ofercie Rejestru domeny .pl, należy do usług z zakresu bezpieczeństwa DNS na najwyższym poziomie.

.pl Registry Lock to usługa z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa w Internecie polegająca na zablokowaniu określonych funkcjonalności zarządzania nazwą domeny na poziomie rejestru domeny krajowej (ccTLD). .pl Registry Lock jest świadczona poprzez kanał partnerski rejestratorom, którzy z kolei oferują tę usługę użytkownikom Internetu w domenie .pl.

Rozwiązanie jest skierowane w szczególności do tych, którym zależy na jak najlepszym zabezpieczeniu autentyczności i ciągłości działania powiązanych z nazwą domeny usług - swoich serwisów, sklepów, czy platform internetowych, a także firmowych adresów e-mail.

.pl Registry Lock w szczególności powinien zainteresować tych, którzy chcą ograniczyć ryzyko nieautoryzowanych lub nieprzewidzianych zmian dotyczących ich nazwy domeny, na przykład takich jak zmiana delegacji, transfer obsługi czy usunięcie z DNS.

Perspektywy Rejestru domeny .pl na 2019 rok

W 2018 r. Rejestr domeny .pl osiągnął ustabilizowanie zmian wielkości jakie można było obserwować w 2017 r. W kolejnych kwartałach odnotowywał stały trend rosnący zarówno odnośnie liczby domen jak i abonentów.

Wysokie wskaźniki makroekonomiczne wzrostu gospodarczego w Polsce oraz rozwój przemysłu 4.0 mogą prowadzić również do prognozy utrzymania wzrostu wielkości rejestru w kolejnych latach. Wysoki udział domeny .pl – w relacji do wyników osiągniętych przez rejestry europejskie – w krajowym rynku domen będzie przedmiotem dalej rosnącej konkurencji ze strony rejestrów nowych domen generycznych, platform i portali społecznościowych oraz rozwoju Internetu mobilnego i technologii 5G. Odnotować należy niestałące zainteresowanie domenami europejskimi .eu oferowanymi przez EURID. Wynika to prawdopodobnie z rosnącej ekspansji naszych przedsiębiorców na rynku Unii Europejskiej.

Ważnym obszarem działalności będzie w dalszym ciągu wysoka dbałość o wzrost bezpieczeństwa i stabilności Rejestru domeny .pl – stabilności Internetu w naszej strefie.

W najbliższym czasie uruchomione będą nowe procedury w obszarze transferu hurtowego, konsolidacji kont oraz zabezpieczenia domen, w tym usługa .pl Registry Lock. Stabilne działanie usług oferowanych przez rejestr domeny krajowej oraz bezpieczeństwo przetwarzanych danych nadal pozostaną głównymi celami, których osiągnięcie gwarantuje utrzymanie wysokiego zaufania użytkowników Internetu do domeny. pl i NASK.

Dodatkowo, podjęta została decyzja odnośnie uruchomienia nie tylko nowych projektów modernizacji systemów ICT rejestru, ale również sukcesywnego rozbudowywania infrastruktury własnych systemów anycast i dalszego wdrażania technologii DNSSEC.

NASK nadal będzie uczestniczyć w pracach Komitetu Sterującego Internet Governance Forum (IGF) oraz organizacji konferencji. Sukcesywnie zwiększać będzie się udział Rejestru domeny .pl w pracach grup roboczych organizacji CENTR zrzeszającej rejestry domen krajowych z Europy, Japonii i Kanady. Komunikacja NASK adresowana będzie również bezpośrednio do abonentów domeny .pl i użytkowników sieci w trosce o ich bezpieczeństwo w Internecie.

Tekst i korekta:

Anna Gniadek, Weronika Rakowska,
Tomasz Szladowski, Alina Wiśniewska-Skura

**Opracowanie danych z systemu
rejestracji nazw domeny .pl:**

Izabela Domagała

Zdjęcia:

Małgorzata Decyk,
źródła NASK

